

Uzskatu, ka darām labu darbu

Ja Dobeles brīvajiem kaķiem būtu savi eņģeļi, tad tie noteikti būtu Pārsla Straume un Inese Āboliņa. Viņas arī oficiāli ir atzītas par tādām. 2017. gadā Pārsla un Inese ir saņēmušas dzīvnieku patversmes «Dzīvnieku draugs» Atzinības rakstu «Kaķu eņģelis».

Lūk, Pārslas Straumes stāsts par savu misiju, par klaiņojošo kaķu koloniju sakārtošanu un lietām, kuras neesam zinājuši un pat ne iedomājušies.

Kāpēc viņi klaiņo?

2013. gada 7. martā Dobeļē tika nodibināta biedrība «Četrkājainie draugi». Dibinātājas bijām mēs – trīs sievietes: Inese Āboliņa, kura ikdienā strādā bērnu darbiniece, Sandra Batalova, kura vairs nedzīvo Dobeļē, bet joprojām palīdz mums ar grāmatvedības dokumentāciju, un es.

Varbūt vēl atceraties, kā bija pirms deviņiem gadiem, kad pilsētā klīda izsalkušu bezsaimnieku kaķu bari, kurus centās pabarot tā sauktās kaķu tantes?

Tajā laikā es īpašu uzmanību tam nepievērsu. Pati dzīvoju daudzdzīvokļu mājā Meža ielā, un mums tur bija kaķu tante Dzintra, kura ziemā jau aizsaulē. Pa savu logu redzēju, kā viņa bieži ar spainīti rokās dodas barot pagalma kaķus. Tur bija kādi 20 minču. Daudzi bija slimi, neveselīgi, bieži dzima mazie kaķēni. Man tolaik bija čau- čau sunītis, bet viņš aizgāja labākos medību laukos. Pat nevaru izskaidrot kā, bet radās sajūta, ka sunītis man ir atstājis vēstījumu - kaut ko darīt šo nelaimīgo dzīvnieciņu labā.

Inese un Sandra bija un joprojām ir manas draudzenes, ļoti tuvas un labas. Mēs visas esam dzīvnieku mīles, mums pašām mājās ir suņi un kaķi, un mēs to klaiņojošo kaķu lietu pārspriedām. Galu galā pie šo mājdzīvnieku nokļūšanas uz ielas esam vainīgi tikai mēs, cilvēki. Kāds taču izmet un atstāj viņus, bet, kā teica lapsa mazajam princim Antuāna de Sent-Ekziperī grāmatā «Mazais princis», tev vienmēr ir jābūt atbildīgam par tiem, ko esi pieradinājis.

Diemžēl visā Latvijā ir novārtā atstāti suņi un kaķi, kuri saimniekiem kļuvuši nevajadzīgi un lieki. Lai risinātu šo problēmu, daudzviet tiek dibinātas dzīvnieku aizsardzības biedrības, kuru mērķis ir palīdzības sniegšana pamestiem un vardarbībā cietušiem dzīvniekiem. Lai novērstu

nekontrolētu vairošanos, notiek bezsaimnieku kaķu ķeršana pēc principa «noķer-sterilizē-atlaid». Tos tad nogādā sterilizācijai veterinārajās klīnikās un vēlāk aizved atpakaļ uz «dzimto» koloniju.

Kāpēc lai tāda biedrība nebūtu arī Dobeļē? Uzrunājām arī citus cilvēkus, kurus pazinām. Daudzi principā piekrita. Jā, varētu, kāpēc nē? Taču, kad bija jāiesaistās biedrībā, palikām tikai mēs trīs.

Sadarbības partneres - kaķu tantes

Galvenais uzdevums pirmos piecus gadus bija daudz maz sakārtot kaķu kolonijas, un tas bija ļoti grūts laiks. Redziet, bezsaimnieku kaķi nekur uzreiz nepazudis, tāpēc ir vismaz jāsakārto to kolonijas. Ja tiek nodrošināta kaķu sterilizācija, novēršot to skaita pieaugumu, ja tiek uzturēta tīrība un kārtība barošanas vietās un ierīkots patvērumš, tas palīdz ierobežot kaķu skaitu un novērš infekciju slimību izplatīšanos. Arī kaķiši ir veselīgāki un laimīgāki.

Sākot darboties, mētam laipnās pastkastēs, uzrunājot cilvēkus un informējot, ko gribam darīt. Lūdzām arī, lai ziņo, kurās vietās tad visvairāk kaķu uzturas. To jau mēs sākumā nezinājām. Liels darbs tika ieguldīts, vakaros apbraukājot pilsētu un skatoties, kur tad kaķu tantes dodas barot minčus. Tad pietājām un gājām klāt runāt. Gadījās, ka tantes ļoti sabijās. Ej nu saziņā, ko gribam. Cilvēki ir dažādi, un visādi gadījumi arī mums ir bijuši. Pienāk jaunieši, apsūkā tevi, spārda mašīnu. Sākumā bijām bailīgas, bet nu esam apradušas, tādas cilvēkus ignorējam. Dobeles pašvaldības policija ir informēta, ka ir tāda biedrība, un iznāk arī ar to sadarboties.

Sapazīšanās ar kaķu barotājām nav mazsvarīga, lai zinātu, cik lielas ir kolonijas, cik tur kaķeņu, cik runču. Tad var arī saplānot savu brīvprātīgo darbu. Jā, kaķu tad bija ļoti daudz, visi vakari bija pilnībā aizņemti. Sākām pēc astoņiem vakarā, kad gīmene un savi dzīvnieki pabaroti. Es strādāju Zemessardzes 51. kājnieku bataljonā, un vakaros, kā teicu, devos uz otru darbu. Līdz vēlai naktij ar Inesi ņēmāmies, jo bez «medijuma» mājās negribējās doties.

Ķerām klaiņojošos kaķus, vedām uz veterināro klīniku un pēc tam nogādājam atpakaļ. Pēc klīnikas diennakti kaķītis bija jāpatur savā dzīvoklī, lai atgūstas pēc narkozes. Diemžēl Dobeļē ir tikai daži cilvēki, kuri būtu ar mieru dot kaķim pagaidu mājas, tāpēc nu cīnāmies, kā varam. Kaķēniem meklējam īstās mājas, un jaukie

mazuļi ir aizbraukuši uz Ventspili, Gulbeni, Ogrī, Rīgu, palikuši arī Dobeļē. Kā atpazīšanas zīme, ka kaķis ir sterilizēts, ir nedaudz kupēts kreisās auss galiņš.

Pirmie gadi bija patiešām ražīgi. Katru gadu sterilizācijai noķerām apmēram 100 kaķu. Nu jau tik traki nav. Kaķu kolonijas pilsētā ir sakārtotas, un klaiņojošo kaķu skaits nepieaug. Dzīvnieciņus regulāri baro līdzcietīgās kaķu tantes, un galvenokārt to dara par savu naudiņu, lai arī cik maza nebūtu viņu pensija. Nezinu, kā būs šoruden un ziemā, kad pārtikai un mājokļiem ceļas cenas. Katrā ziņā viņas ir pelnijušas nevis apsmaidīšanu vai nopelšanu, bet gan pateicību. Jo, kamēr mums būs nelaimīgie bezsaimnieka dzīvnieki, jābūt arī cilvēkiem, kas viņiem palīdz.

Esam arī iegādājušas un izvietojušas kaķu mājiņas. Daudzi paši tās izgatavo no kartona, ir tikai jāieliek iekšā siens vai salmi. Kaķi labprāt dzīvo šādās mājiņās. Diemžēl dažkārt cilvēki tās izdemolē vai neatļauj novietot.

Par mūsu sadarbības labiem partneriem kļuvušas kaķu tantes, kuras zvana, ja kolonijā uzrodas svešs kaķis. Ja pamanām kolonijā kādu apslimušu minci, tas tiek noķerts un nogādāts pie vetārsta uz apskati un, protams, ārstēts. Arī novada cilvēki mūs sāk atpazīt. Tagad galvenokārt mums ziņo, ja kāds kaķis izmests, pazudis vai atrasts. Ja tas ir izmests vai noklīdis mājas kaķis vai pusaudzītis, kādu laiku to paturam savās mājās, kamēr meklējam saimniekus - esošos vai jaunus. Liekam ziņu sociālajos tīklos, sadarbojamies ar patversmi «Dzīvnieku draugs» Rīgā.

Kolonijas sarūk

Kaķu ķeršana nav viegla izklaide, bet, var teikt, gandrīz specoperācija. Esam ar Inesi mācījušas dzīvnieku ķerāju kursus, un tagad mums ir visi nepieciešamie dokumenti. Piedaloties projektā «Dzīves vides kvalitātes uzlabošana Dobeles novada iedzīvotājiem», ieguvām 594 eiro lielu finansējumu. Varejām atļauties iegādāties speciālu ķerambūri jeb lamatas, arī pārvadāšanas būrus un kādu laiku apmaksāt kaķu sterilizāciju.

Ķerambūri ieliekam kārumus un pacietīgi gaidām, kad kaķis lavīsies pakaļ. Būri viņš ieies, ja būs izsalcis, tāpēc barotājas informējam, lai dienu iepriekš kaķus nebaro. Tikko viņš ir iekšā, lamatas durvis aizkrīt. Visgrūtāk noķert, ja ir liela kolonija. Redzi, ka tajā visiem kaķiem austiņas ir jau kupētas un jānoķer tikai tas viens. Taču būrīti pēc kārumiem lavās iekšā visi, tikai ne šis. Tā Gardenē ļoti ilgi medijām vienu kaķēni, kuru nosaucām par Nēnotveramo.

Tālāk jau vetārstam ir smagākais darbs, jo tas mežonītis ir jāizvelk no būra un viņam jāieidod miega pote, lai var sterilizēt.

Pēc tam kaķīti diennakti turam savās mājās, kamēr iziet narkoze, un tad atlaižam atpakaļ. Ziemā neķeram, ja nu vienīgi kāds īpašs izsaukums, jo mīnus grādos pēc diennakts atkopšanās kaķi nevar izlaist ārā. Mēs nepavisam neatteiktos, ja pašvaldība mums palīdzētu un ierādītu kādu apsildāmu telpu, par kuru nav jāmaksā īres nauda. Tas būtu liels atbalsts, jo tagad kaķus izmitinām savos dzīvokļos un garāžās.

Tā kā Dobeles kaķu kolonijas pamazām saruka, sākām pievērsties arī citām vietām. Ļoti daudz klaiņojošo kaķu bija Ķirpēnos, nenormāli daudz. Iespējams, tie ir joprojām palikuši, jo diemžēl neiznāca laba komunikācija ar visām barotājām.

Pērn mums finansiāli palīdzēja toreizējais Tērvetes novads, un ļoti daudz kaķu izķerām centrā pie garāžām un daudzdzīvokļu mājām. Iesaistoties arī biedrībai «Dzīvnieku SOS», sterilizējām kaķus un izvietojām trīs kaķu mājiņas sociālās aprūpes centrā «Tērvete».

Liela kaķu kolonija ir Gardenē, kur vairāk nekā 20 dzīvnieciņus baro Asjas tante, cienijama vecuma kundzīte. Iedzīvotāju uzrunātas, šogad iesaistījāmies arī kaķu koloniju sakārtošanā Šķībē. Mums ir arī projekts Aizstrautniekos, kur daudz kaķu savairojies tuvējā fermā. Vienojāmies, ka izmaksas segs fermas īpašnieki.

Kopš Dzintras tante ir aizgājusi aizsaulē, es tagad rūpējos par pamestajiem Meža prospekta masīva septiņiem kaķiņiem, kuri ir smuki «apvēlušies», nav slimi.

Palīdz labi cilvēki

Tā kā tikai ar pliku entuziasmu un saviem līdzekļiem daudz nevaram izdarīt, sākām vākt ziedojumus. Biedrība ir bezpeļņas organizācija, kura iztiek no cilvēku ziedojumiem. Un, saprotams, vislielākās ziedotājas esam pašas. Tērējam savu brīvo laiku, tērējam naudu degvielai, kaķu sterilizācijai, barībai. Par to, kāda ir mana mašīna, kurā pārvadāju dzīvnieciņus, labāk nestāstīšu. Par dzīvokli, kurā jāpatur mežoniši pēc veterinārās klīnikas apmeklēšanas, arī nē.

Taču, kad tu to visu izdari, liekas, ka lielākas laimes nevar būt. Jo esi izdarījusi labu darbu. Vismaz mēs uzskatām, ka darām labu, sabiedrībai noderīgu darbu.

Diemžēl visus iepriekšējos deviņus gadus neesam varējušas saņemt jēkādā palīdzību no Dobeles novada domes. Pat nekādu ieinteresētību neesam sagaidījušas, lai gan klaiņojošie kaķi ir visas novada sāpe. Mēģināsim šogad pieteikties uz finansiālu atbalstu nevalstiskajām organizācijām.

Tāpēc paldies visiem iedzīvotājiem, kuri mums ziedo! Ziedojumu kastītes esam izvietojušas zooveikalā pie Dobeles kultūras nama, «Dino zoo» veikalā «Maximā» un SIA «Elvet» veterinārās

ambulances zooveikalā Skolas ielā. Cilvēki ziedo, taču šī naudiņa nav liela.

Izmantojam visas iespējas. Ja kādam dzīvnieciņam steidzami nepieciešama palīdzība, ieliekam foto un ziņu sociālajos tīklos, un mūs vienmēr atbalsta. Uzrakstām, ar ko mincis slimo, kā ārstē, un, pateicoties cilvēku atsaucībai, visas izmaksas līdz šim ir tikušas nosegtas ar ziedojumiem.

Taču vislielākās naudas summas ir nepieciešamas kaķu sterilizācijai. Kaķenes sterilizācijai, piemēram, ir vajadzīgi vismaz 50 eiro, bet cenas, kā zināms, arvien kāpj uz augšu. Ļoti liels paldies SIA «Elvet» veterinārajai ambulancei, ar kuru noslēdzām sadarbības līgumu, un dzīvnieciņi tiek sterilizēti par puscentu. Bieži mūs atbalsta veterinārā ārste Ieva Kondrāte no Bikstiem. Ja kas neparedzēts gadās, viņa palīdzību neatsaka arī vakaros un naktī.

Tā kā man patīk ceļot, vienā no ceļojumiem iepazinos ar dzīvnieku patversmes «Dzīvnieku draugs» darbinieci. Viņa man ieteica paaugstināties par projekta iespējām, un tas mūs izglāba. Sākot no 2015. gada, regulāri izmantojam iespēju piedalīties veterinārās klīnikas «Dzīvnieku draugs» rīkotajā kampaņā «Ielas kaķu sterilizācijas nedēļa», kad bija iespēja izdarīt to bez maksas. Labi cilvēki aizdeva pārvadājamus konteinerus, mašīnu piekārāvu pilnu ar kaķiem, un tā kopā braukājām uz Rīgu un atpakaļ.

Diemžēl pašlaik kampaņa nenotiek, jo vairs nav finansējuma. Jāsaka paldies patversmei, ka tā neatsaka uzņemt kaķiņus, bet, protams, viss notiek rindas kārtībā, jo diemžēl patversmes ir pārpildītas.

Pateicoties veikalu tīklam «Rimi», trīs reizes dabūjām ziedojumus - dzīvnieku pārtiku. Daudz gan nebija, tomēr varējām iedot kaķu tantēm, kurām bija vairāk barojamo kaķu.

Pie mums ir griezušies sociālie darbinieki ar savu problēmu. Arī trūcīgiem cilvēkiem ir mājdzīvnieki, kurus viņi mīl un par kuriem rūpējas. Protams, ka viņi nevar samaksāt tos 50 eiro par kaķa sterilizāciju. Kā varam, tā palīdzam, bet zinu, ka citos novados ir speciālas programmas, kuru ietvaros pašvaldība maznodrošinātajiem izsniedz izziņu un apmaksā šo veterinārās ambulances pakalpojumu. Pie mums diemžēl tā nav. Bet varbūt tomēr?

Anita Banzīņa

Foto no Pārslas Straumes privātā arhīva

MAF

Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem
Par lappuses saturu atbild raksta autors